

496137

2. szám.

1. ÉV.

1928. december 22.

Színház és Film

MŰVÉSZETI HETILAP. MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Felelős szerkesztő: WALTER GYULA

Főmunkatársak: Botos János, Finta Zoltán, Halász József, Hunyady Sándor, Imre Sándor, Dr. Ligeti Ernő, Mátrai János, Olajos Domokos, Szabó Imre, Végh József

KARÁCSONYI ILI,

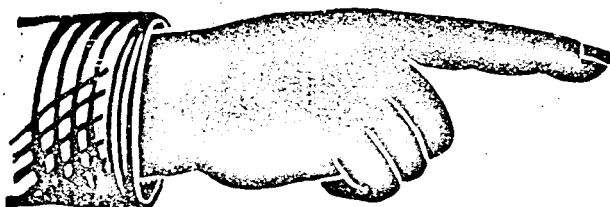
a kolozsvári Magyar Színház kiváló primadonnája

EGYES SZÁM ÁRA 10 LEJ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj—Kolozsvár, Str. Bratianu
(Király-u. 11.), ajtó 1.

Nagy karácsonyi vásár!

Rendkívüli olcsó árakkal a „LOUVRE“
női divatáruházban Cluj, Piața Unirii 8

Karácsonyi
ajándéknak
művészi fest-
mények hir-
neves festők
től részlettize-
tésre is meg-
vehetők Grátz
Piața Unirii
No. 8. CLUJ

A női divat legszebb anyagai

GRÜNWARD és STEINER

női divatkülönlegességek áruhá-
zában CLUJ, Piața Unirii 12.

Majorossy-étterem

A legideálisabb bohém-tanya, ahol művé-
szek és újságírók találkozót adnak egy-
másnak a Magyar Színházzal szemben levő

Szörmés bekecs Lei 4500

Télikabátok Lei 4400.— Knicke-
nadrág Lei 900.— NEUMANN M. Cluj,
férfi- és fiuruhaáruháza Fötér 14.

Színház és Film

MŰVÉSZETI HETILAP. MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

A magyar színészet fekete karácsonya.

Szállhatnak a hópelyhek, fehér lehet fölük Karácsonyra a világ. Az erdélyi magyar színészet 1928-as Karácsonya mégis fekete marad. Komor, zord, kevés kedvező kilátással, jó sorsfordulattal biztató. Mindenütt, színészeknél, igazgatóknál, technikai személyzetnél, minden állomáshelyen gond, bajok és keserűség. A magyar színjátszás erejét, súlyát külső, belső nyomorúságok és korlátozások fojtogatják, apasztják. Az országra sötét felhő árnyaként boruló gazdasági krízis kiterjesztette szárnyait a művész-társulatokra is. Sőt talán ezekre a legjobban, eltakarva a rózsás ígérésekkel kínálkozó fejlődést és jövődőt. A szép után szomjuhozó lélek fölött diadalmaskodik a matérialis élet. S ha le kell mondani valamiről, nem a testi táplálékról; a szellem gyönyörűségéről mond le. És a látványossági adó szívja, szívja azt az egyre jobban gyöngülő erőt is, amit gigászi vállfeszítéssel még vállalnak és mutatnak a magyar társulatok. Szívja, lankasztja.

Dr. Janovics Jenő Kolozsváron és Nagyváradon, Fehér Imre Temesvárt, Szendrey Mihály Aradon, Gáspár Jenő Csikszeredában, Fekete Mihály a végeken, s főleg Ferenczy Gyula Szatmáron és Nagykárolyban mind-mind titánian küzdenek. Együttesüket tartják össze, próbálják állni a színvonalat, változatos műsort adnak, s gondos rendezést. De hogy még meddig bírják tartani magukat a a közönség és a gazdasági leromlottság erős frontja ellen, nem tudni. Lehetnek hibáik, sorakoztathatni ellenük száz kifogást, de magukra hagyni őket, erejükvesztetten elhullani engedni őket nem szabad. Sorskikezdette lélekkel, megsoványult erszénnyel és anyagi lehetőségekkel, az építő kritika lelkességével kell melléjük állani, a magyar szó és gondolat dobogóra ránőtt heroldjai mellé. És velük együtt vallani: az 1928-as év fekete karácsonyát az 1929-es év fehér, örömöket jelző Ujévje kell kövesse.

Ugy legyen!

A korzón hallottam,

hogy olvasóink panaszkodnak, amiért nem volt pletyka a „Színház és Film“ első számában. Megvallom őszintén, hogy két nagyon szép fiatal uriaszony ment előttem és megütötte a fületem, hogy az újságírásról beszélgetnek. Nem vagyok kíváncsi természetű: — tehát hallgatóztam. Sőt a társalgókra is ráismertem: ez a két szép asszony sajnos ritka vendége a korzónak: dr. Borbély Istvánné volt és dr. Nagy Lászlóné. Annyit lestem el a beszélgetésből, hogy egy színházi lapban fontos szerepet kell adni hogy is mondjam: — a társasági csevegésnek s már szaladtam is a szerkesztőségbe, ahol ezzel a joggalappal megnyitották rettenhetetlen kíváncsiságom előtt ezt a: — igen már tudom -- csevegő rovatot.

Hiába, a korzón sok mindent tanulhat az ember. Én például mindig megcsodálom, hogy dr. Hankó Jánosné milyen gyorsan végzi el a bevásárlási körutját, sőt egyszer annak is tanuja voltam, amint épen a felére alkudott le ez a mindig jókedvű szép asszony: — egy kalotaszegi varrottast. Es miután akármennyire is vagyok jól értesült, férjember nem elegendő egy ilyen rovat megszerkesztéséhez, legfőbb támogatónak felkértem Óváry Babát, a legszebb kolozsvári újságíró (mert remélem már mindenki tudja, hogy milyen ötletes riportjai jelentek meg az Ellen-zékben).

Tőle tudtam meg, hogy Karácsonyi Ili mindenkinek nagyon tetszett az „Eltörött a hegedűm“

ben. (Még Pusztay Kálmán bankdirektor ur is egyetértett ezuttal a kritikával). Általában mindenki dicsérte ezt a kedves, fiúembérszó muzsikáju operettet, amely végre kihuzza a vízből Janovics direktort. (Hiába mondja Gaál Gábor, hogy jól megy a színház). Személyes tapasztalatok alapján is mondtam, hogy nagy sikere volt a premiernek. A Mendel-nővérek Betegh Bébynek tapsoltak sokat, Bernáth Ibolyka pedig a tízről pattant Kun Magdának. Régen jött össze a színházban ennyi kedves, ismert habitű.

Gyaluy Sándorné ki is jelentette a színház buffetjében, hogy Ihász Aladár végleg meghódította. Apropos! Ihász Ali! A premier előtti napon nagy házszenelőt tartottunk róla. Még most is annak vagyok az áldozata. Csak annyit, hogy olyan finom borokat szolgáltak fel, hogy másnap reggel nem az ágyamban, hanem az ágyam előtti medvebőrön köszöntöttem a rám süítő napot.

Ifj. Szász Istvánnénak veszemre meséltem el ezt a történetet, mert komoly aggodalmái vannak, hogy valami hasonló dolog ismétlődik meg velem karácsony másodnapján a híres Szász-féle István-nap után.

(v. j.)

Hirdessen a

„Színház és Film“-

ben. — Biztos eredmény.

TÁNCOSNŐ

Mint csodálatos, ezüst legyezőket úgy lengette két habszírom kezét. Sötét haja, miként leomló szőnyeg, elfedte felig könnyű természetét.

Termetét, mely úgy ingott erre-arra, mint szélről ringatott gyümölcsfaág, mely várta már, hogy egy ifjunak karjaka kifossa minden zamatát. Ija,

Csupa szerelmi vágy volt forró tánca. Szinte lehullott róla szent zománca a tartózkodásnak, mint leplei.

De hogy felszegte fejét, ducteli, látni lehetett: nem, Ó, nem lehet másé, egyedül azé, kit szeret.

WALTER GYULA

PARASZT-SZINTÁRSULAT ARADON.

Az elmúlt héten egy paraszt-szintársulat szerepelt a színházban. Egy magas művészi színvonalú képviselő féisőbajorországi szintársulat, az u. n. Tegernseer Bauerbühne. Nem műkedvelők-ből, hanem komoly művészekből álló együttes, amely Lindner Otto igazgató vezetése alatt elsőrangú előadásokat produkált. Műsoruk is érdekes és nivós. Az előadásoknak külön érdekessége volt, hogy sugó nélkül játszóttak, hibátlanul. Másik érdekességük pedig az volt, hogy felvonás közben a társulat koncertje (hegedű, citera, gitár) szép bajor nép és táncdalokat, magánszereplők pedig virtuóz bajor táncokat mutúttak be. A társulat kiválóságai az igazgatón kívül Thalberg Gusti, Ertl Zeuta, Lindner Gretl, Höfer Fanny és Dengel Hans. Az együttes a műértő aradi közönség előtt szép sikerrel debütált.

HIVATÁSOSAK HELYETT MÜKEDVELŐK ?

Temesvári információink szerint az ottani németség egy csoportja január hónapra a városi színházat német műkedvelő társulat részére kérte átengedni. Ez a tény azt jelenti, hogy a hivatásos magyar színészeket német műkedvelőkkel akarják a helyéből kiszorítani, illetve a magyar társulat januári szereplését lehetlenné tenni. A helyzet ugyanis az, hogy megállapodás szerint Fehér társulata január óra a színházat a román társulat részére köteles átadni. Az esetben pedig — s most ez a legvalószínűbb — ha a román társulat csak később jön, úgy tovább is a magyar társulat játszhat. Most ezt a tervet akarják a németek műkedvelőkkel elgáncsolni, minnek keresztülviteléhez állítólag a városi tanácsban is hajlandóság mutatkozik.

A németek akciója ellen minden esetre tiltakozni kell. Hivatásos színészeket nem lehet és nem szabad soha műkedvelőkkel kiszorítani a helyükből. S különösen nem egy szintén kisebbségi sorsban élő népnek. Mert mit szólnának a németek akkor, ha a német hivatásos színészek működése alatt történnék meg hasonló lépés a magyarok részéről? Mit szólnának ha a német hivatásos színészek ellen a magyarság saját, műkedvelő színészeit léptetné fel ugyanolyan akcióra, mint ők most teszik? Amíg a román társulat nem jelentkezik, addig — ez az igazság — a magyar társulatnak zavartalanul játszania kell.

KUN MAGDA, szubrett.

A rivaldák humorából

Színház

Az igazgató: Jó, leszerződtem próbafellépésre.

A színész: Jó, kérek akkor próbaelőleget.

A művészek klubja

- *Mennyit veszített a játékban?*
- *Nem veszítettem.*
- *Csak nem nyert?*
- *De ötszáz lejt. Én ugyanis*
- *a zongorán játszottam.*

Asszonyi szórakozottság

— *Megmondta a művésznőnek, hogy az orvos van itt?*

— *Megmondtam. A művésznő azt izeni, hogy nagyon sajnálja, de nem fogadhatja, mert beteg.*

Külvárosi színházban

— *Mondja direktor ur, hogy megy a színház?*

— *Hogy mehet? A színpadon csupa ismeretlen, a nézőtérben meg csupa ismerős.*

VIDÉKI SZINÉSZET.

A „Szinház és Film“ rendszeresen tájékoztatni fogja olvasóit a vidéki szintársulat sorsáról és életéről. Problémáik, műsoruk, a társulat művészi munkája mind megbeszélésre fognak kerülni ebben az állandó rovatban, amely mintegy heti tükörképe lesz a vidéki színházak működésének.

Nagyváradon előbb a „Nótás kapitány“ érthetetlen és váratlan betiltása okozott izgalmat. A hét műsorán a Postáskisasszony; a Trónörökös (reprizek egymásután), Bölcsődal, Szegény leányt nem lehet elvenni (premierek), Román előadás, Vasgyáros, Amor a pénzügynök, Marika és Finom kis lakás szerepeltek. A siker főrészesei Poór Lili, Petróczy, Székelyhidy, Mészáros, Hoykó, Tóth, Olasz, Mihályffy és Balázs Samu.

Aradon Szendrey Mihály társulata a hét folyamán a következő darabokat hozta színre: Ártatlan Zsuzsi, Gyurkovics fiuk, Várady Aladár kabaréja, A farkas, A tulbuzgó fiatalember (premier). A nagy tetszéssel fogadott előadások sikerének osztályosai: Viola Margit, L. Kiss Mariska, Dancs Ica, Balázs, Győző, ifj. Szendrey, Kun, Kőváry, a kis Bordás Mancsi, Várady Aladár és Mezei Nelli (vendégek), Rudas, Horváth, Kertész Mancsi, Gaál

Piri, Jávor, Földes, Hetényi rendező, Gellért karnagy és Bing János a Lili vendége voltak.

Temesváron Fehér Imre együttese szerepel. A műsor az elmúlt héten így alakult: Drága kicsi buksi (bemutató), János vitéz (ifj. előadás), Csókipirulák, Mesék az irógépről. Szereplői a sikereknek: Barna Sári a Drága kicsi buksiban, Fekete Rózsi, Felhő Ervin, Szabadkay, Fratta Géza, Lengyel Irén. (Mesék az irógépről vezető szerepében.)

Szatmáron dr. Ferenczy Gyula társulatánál most szerepelt nagy tetszés mellett Kerekes Ilonka (Mihályffy László tehetséges tanítványa) a Kék róka-ban. Mellette kintünk Indra Manyi, Borovszky Oszkár, Hegedüs és Hegyessy Ferenc. Az együttes most tiznap vendégtájkra Nagykárolyba ment át, annál is inkább, mert a szatmári szezon eddig még csak nagy deficittel járt.

Csikszeredán Gáspár Jenőék most kezdtek szezon. Eddigi műsoruk a következő: Éva grófnő, Mesék az irógépről, A legkisebbik Horváth lány, Ábris rózsája, Zenebona, Házibarát, Régi nyár. A társulat erősségei: Vajna Melitta; Krisán Karola, Lukács Ede, Hevesi Miklós, Battyán Kálmán, Mihály Károly és Salgó Jenő.

Versenyen
felül ve-
zetnek

ROZSA

k ö l n i vizei!!
Tartós és illatos!

Rózsa M. Royal drogeria
Cluj, Főtér 26.

OLASZ LAJOS, a kolozsvári színház művésze

A pápa

Olasz Lajos délutánonként pontosan elmegy a kávéházba, ahol egy-két órát vallásos gyakorlatnak szentel. Más szóval a harminckét levelű bibliával játszik, egészen szelíd és olcsó kalábert. Rendes partnerei között van egy fiatal titán, aki a tréfa kedvéért is szokott néha tévedni a hívásnál és az elszámolásnál. Az meg már magától értetődik, hogy csak a saját javára téved.

Mult délután ismét együtt játszott a szokott kaláber-társaság. Az ifju. újból téved, magyarul szólva hamiskodik.

Egyszer csak megszólal Olasz csöndesen:

— Játsszék Veled ezentul a római pápa.

— Miért éppen a római pápa?

— Mert az csalhatatlan, én azonban nem vagyok az.

Heti strófák

Egy kis színházi nő
a lakásán fogad.
S azért nem kell neki
butor, ruha, fogat.
Csináltassak neki,
szól: egy arany fogat.

Érdekes, e nő
a hittanhoz hogy ért.
Ő is azt mondja:
Fogad fogért.

MIKLÓSY MARGIT, színművész.

Miért szeretik Miklósy Margitot?

Mint direktor: szeretem, mert kitűnő színész. Mint kolléga: túl sok jót kellene róla mondanom.

Dr. Janovics Jenő.

Szeretem, mert igazi művész.

Szentgyörgyi István.

En csak viszonozom Margit drága szeretetét.

Bérczi Mihály.

Mert csupa mosoly és jóság.

Kondor Ibolya.

Azért, mert nem tudom, hogy mért szeretem. Leövey Leó.

Nagyszerű partner.

Kun Magda, Sólyom, Réthely, Mihályfy és a többiek meg a drámai együttes.

Miért szeretnek? Az az én titkom.

Miklósy Margit.

Miért? Mert megkacagtat és megrikat, ahogy akarja.

A közönség.

Színházban, moziban, koncerteken csak akkor békiti meg igazán az ide- **Cukorkakirálytól** vásárol gét, ha a cukrot!

Cukorkakirály! Fő-tér. Cukorkakirály!

Hogyan készül a színházbajárók kedvence?

Látogatás a Linda cukorkagyárban

Színházban és moziban köztudomás szerint akkor teljes a műélvezet, ha az ember a felvonások alatt jóízű cukorkákkal kínálgatja hölgyszomszédját és ha savanyu a darab humora, hát legalább megédesítheti az idejét. Valamelyik este -- úgy gondolom, hogy az „Eltörött a hegedűm,” premierjén — megnéztem a színházi cukorka márkáját. Örömmel láttam, hogy kolozsvári készítmény. És miután mindig szerettem, ami jó és — olcsó, hát másnap már ott voltam a Farkas-utcai gyárhelyiségben. A református egyházközség Farkas-utcai házában van a gyár. A bejáratnál készáruk várnak csomagolásra, illetve szállításra. A gyárhelyiségbe lépve meglepő tisztaság s a sokféle cukorkának készítésével foglalkozó fehérköpenyeges munkások — akik mint meggyőződöttünk magas béreket élveznek, — szorgalmas munkája köti le a figyelmet. A gyár vezetői a legnagyobb készséggel kalauzolnak és látnak el a szükséges felvilágosításokkal.

A főzőhelyiségben nagy rézüstökben olvasztják és szűrik a cukrot, melyet rövid pillanatok alatt már az ugynevezett Vakum készülék speciális eljárással tesz

feldolgozhatóvá. Innen a modern gépekkel felszerelt terembe kerül a cukoranyag és nagy márvány asztalokon különböző speciális desztillált gyümölcs-arómákkal gyurják a főhehér, kb. 130 hőfokot tartalmazó masszát. Majd kisebb lapokba vágva hengeralakú présen formázzák és márványlapokon villamos ventilációval hűtve készen áll a szállításra alkalmas cukorka.

Különösen érdekes a különböző finom töltelékkel ellátott selyemcukorkák készítése. Ez elektromos melegítő asztalokon történik. Az illuzórikus eljárás közben különböző ideális színek csillognak és briliánsként ragyognak a cukorkák. Kis idő múlva már lemérve a cukorka a gyár izléses címkeivel ellátott dobozaiban áll.

Örömünkre szolgál, hogy kompetens kereskedőink szerint is a cukorkák minőség tekintetében bármely külföldi gyárral felveszik a versenyt. Megemlíteni kívánjuk, hogy a gyár technikai vezetését az országos hírnévnek örvendő szimpatikus Mautner igazgató látja el. Így a közönség kedvencét, a Linda cukorkákat bátran ajánlhatjuk olvasóink szíves figyelmébe.

Legszebb, legjobb, legolcsóbb **h a r i s n y á k**

S

ÁNDOR-nál

Főter 9. Oszlopos ház.

A malac

Egy művész karambolázik egy kollégájával. A harc elkeseredetten folyik. Mindkettő sötét és zord arccal játszik. A nézők nagy táborában ott van Mihályffy Laci is, aki megdöbbenéssel látja, hogy a partnerek egyike minden tudása dacára nem tud érvényesülni, mert a másik lehetetlenebb és lehetetlenebb lökéseket, karambol nyelven „disznó“-kat produkál, Mihályffy nézi a küzdelmet s egyszer csak szelid tekintettel felteszi a kérdést a „disznó“-zóhoz:

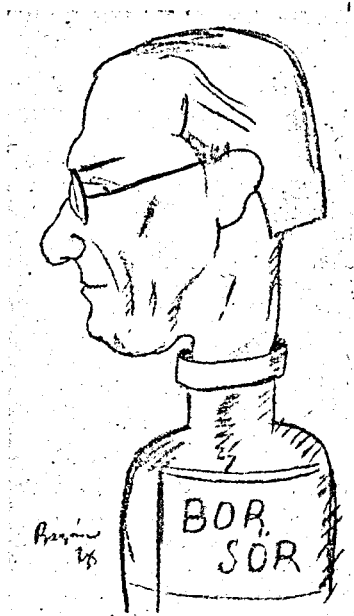
— Mondd csak, tudott a te apád karambolázni?

A kérdezett gyanutlanul felel:

— Nem.

Mihályffy erre diadalmasan kivágja a tromfot:

— Lehetetlen. Hisz mégis elkövetett egyszer az életében egy malacot.

Sullivan vendégjátéka a Román Operában. A kolozsvári közönség kedvelt vendégművésze, Sullivan, a kiváló angol tenorista szerepelt újból a Román Opera műsorán. Programján az Aida, Zsidónő és Tosca operák szerepeltek. Sullivan érces, zengő, nagykulturájú hangja minden szerepében elsőrangut produkált. Alakító képessége is jól érvényesült. A nagyszámu publikum

minden fellépése alkalmával melegen ünnepelte. Partnerei közül Nestorescu Mimi, Capovia, Pop Lya, Ujeicu stb., mind elsőrendűt nyujtottak, éppen úgy a zenekar és a kórus is. Sullivant nagy sikereire való tekintettel az Operát ismét a régi színvonalra visszaemelni akaró Pavel Constantin igazgató további vendégszereplésekre kötötte le.

Körözi Dudus zenekarának **gyönyörű muzsiká-**
K **ját** hallhatja és a legolcsóbb áron a
 legfinomabb ételeket és italokat fogyaszthatja a
CITY-kávéházban. Tulaj-
 donos
Breiner József Unió-utca.

Mit csinál egész nap Kondor Ibolya?

A mikor az újságíró és a fényképész pillanattelvételeket készítenek a primadonna magánéletéről

Kondor Ibolya az a színésznő, akit mindenki szeret és aki mindenkit érdekel Kolozsváron. Könnyebb feladatot el sem lehet képzelni a színházi kritikusnak, minthogy erről a népszerű szőke primadonnáról írjon méltó beszámolót, mert még az operettmuzsa rózsaszínű világában sincs olyan dicsérő jelző, amit ez az izig-vérig nagyszerű színésznő ne érdemelne meg. Adhattam volna riport-cimnek csak ennyit: Kondor Ibolya és máris azzal a nyugodt tudattal írhatnám meg a cikket, hogy mindenki el fogja olvasni. Mert Kondor Ibolyát elég egyszer a színpadon látni, ahhoz,

hogy a legrosszabb máju nézőt is meghódítsa.

Lelkes és kitűnő munkatársam, a derék Bordán fényképész zajosan helyeselt, amikor azt indítványoztam, hogy készítsünk fényképes riportot arról, hogy mit csinál egész nap Kondor Ibolya. Mialatt én Komjáthy Károly karmesternek, a kitűnő zenészerzőnek telefonáltam, már készítette is a felszerelését és néhány pillanat múlva ott ültünk a szimpatikus művész-pár autójában, amely repített fel az Erzsébet-ut legtetetejére: a primadonna otthonába.

Kondor Ibolya ezalatt már elkészült legelső napi teendőjével: felkelt és igéző pizsamában a pámlagon végigdőlve, épen azon gondolkozott, hogy milyen furcsa dolog is az a honvágy, amely arra kényszerítette, hogy otthagyja amerikai diadalutját és magyar szóért, magyar szeretetért idejőjön Erdélybe színházat játszani.

Alighogy elkészítettük a felvé-

telt, sűrgetően megszólalt a Komjáthy Károly hangja, ezuttal nem a férjéé, hanem a karmesteré, aki próba előtt még egyszer át akarta venni a primadonnával legújabb szerepének: „Az utolsó Verebély-lány“-nak sláger-dalait, amelyből most kezdődtek meg a próbák. Így telt el az idő tizenegy óráig, amikor a házipróba befejeződött.

Az autónak valami motorhibája volt. Sietni kellett, nem volt idő a javíthatásra. A zeneszerző-férj egyszerre átváltozott autószerelővé, otthonmaradt és mialatt a motort kalapálta, egyszerre legjobb darabjának, a „Pillangó főhadnagy“-nak vezető áriáját dalolta, hogy „Vén diófa levele...“

Alig lehetett a próbára siető Kondor Ibolyával lépést tartani. Mert, hiába, nagy dolog a lelkiismeretesség és még abba is nehezen egyezett bele, hogy lefotografáljuk a színház lépcsőjén. De ime a bizonyítéka annak, hogy addig nem engedték el.

**Hölgyem, tudjuk mi a vágya,
Hogy karcsu, csinos legyen a lába?
De ezt csak úgy tudja elérni,
Ha hozzánk jön harisnyát venni!**

FRAȚII HIRSCH-HEZ
CLUJ, Str. Gen. Neculcea 2.

Két óráig kellett várakoznunk, amíg a próba véget ért. Ezalatt már rég megérkezett Komjáthy mester az autóval, levezetett két próbát az „összes karral“ és végül megkért, hogy kísérik el rendes délelőtti sétájára a feleségét. Kondor Ibolya ugyanis minden próba után egy óras egészségügyi sétát tesz és ezalatt elmondotta nekem, hogy bizony az ő élete sokkal kevésbé romantikus, mint sok polgárasszony-

nak, akik este a színházban csodálják. A korzón voltunk, amikor megszólalt Komjáthy gépjének motorja mögöttünk. A primadonna beszállt a kocsiba.

— És délután? — kérdeztem.

— A délután az egyedül a férjemé és meghitt bohém-társaságunké — mondotta Kondor Ibolya, jki azonfelül, hogy ragyogó színésznő: szerető feleség és igazi uriaszony . . .

Végh József.

Sipos harisnyái

minőségben és árban versenyen felül állanak!

A FILM VILÁGA

A Színház és Film hollywoodi pályázata

Szerkesztőségünket naponta a levelek özönével keresi fel a postás. Az, a megállapodás, amelyet az Imperátor filmvállalattal kötöttünk egész Erdélyben példátlan érdeklődést váltott ki, mert módot szolgáltatunk — szakértő zsüri által kiválasztott — filmművészeknek készülő férfiak és nők számára, hogy tehetségüket érvényesíthessék. Mindennap a felvilágosításért érdeklődök egész csoportjainak ismertetjük a szerkesztési órák alatt a pályázat feltételeit, amelyeket a Színház és Film szerkesztősége együtt szabott meg az Imperátor filmvállalat igazgatóságával.

Tudvalevő dolog, hogy az Imperátor Film a Paramount-filmeket hozza forgalomba Romániában és így első számunkba tévesen az került be, hogy a verseny dr. Palugyay Miklósnak, a Paramount romániai képviselőjének ötlete. Ezzel szemben a tény az, hogy dr. Palugyayt a Színház és Film szerkesztősége zsüri-tagnak óhajtja felkérni,

mert mint kiváló szakembernek feltétlenül helyes megítélése már a beküldött fényképük elbírálásánál döntő szerepet fog játszani.

A zsüri elsősorban a beküldött fényképeket fogja megbírálni és akiknek arcát jó film-arcnak találja, — felkéri őket a tehetség-felfedező versenyben való részvételre. A versenyzőkről próba-filmeket készítettünk.

A zsüri elé kerülő jelentkezések és fényképek beküldői közül öt férfi és öt nő jelentkezésének akceptálásáról lehet szó. A tiz ismeretlen tehetséggel azután az Imperator Film a zsüri kedvező döntésének figyelembevételével próbafelvételeket fog eszközölni. E próbafelvételeket úgy Kolozsváron, mint Erdély és Bánát egész területén a mozikban is vetíteni fogják. A két legjobb próbafelvételi eredményt elérő tehetséget, — akiket úgy a közönség, mint a kritika elismeretek, Hollywoodba küldik ki, ahol azután sajátmaguk kovácsolhatják meg a szerencsájüket.

Jelentkezési jegy a tehetség-felfedező versenyre.

Név: .....

Rövid életrajzi adatok: .....

Pontos lakáscím (város, utca, házszám): .....

Emil Jannings

Jannings mozdramái talán nem érdekesebbek, mint az a csodálatos karrier, amit befutott. Mesének tűnik ez az életrajz Brooklyn-i kisiparos fiáról, akit ma az egész világ, mint a legnagyobb művészt ünnepel. Édesanyjának súlyos betegsége következtében Emil 10 hónapos korában szüleivel együtt Brooklynból Zürichbe költözött. Ebből kiderül, ami sokak előtt ismeretlen volt eddig, hogy Jannings amerikai születésű. Mint 14 éves siheder elszökött otthonról, Görliczből, hogy egy kis teherhajón matrózinas lehessen. Itt valóságos rabszolgai életet élt. Majd megszökött a hajóról, amint az Liverpoolba ért. A rendőrség emberei az utcán fogták el, mint csavargót és visszatoloncolták Németországba. 16 éves korában ismét elszökött otthonról. Ez alkalommal vándorszínészek társulatához szegődött. Kitarással szenvedte végig ezt az életet, amely nem egyszer éhezést jelentett. Évek teltek el. A kitaró munka jutalma lassán kezdett jelentkezni. Kisebb városok színházaiban már jelentékeny szerepeket játszott, mindaddig, amíg Max Reinhardt, az európai színház nagymestere föl nem fedezte.

Igy lett Németországnak egyik legjobban ismert színésze, azonban épen úgy, mint sok európai művész, nem kapta meg a megfelelő anyagi ellenszolgáltatást. Ez a tény készítette arra a lépésre, hogy áttérjen a filmre, bár eleinte megvetette ezt a terénomot. Később fölismerte a mozi nagy jelentőségét az igazi művész terén is és most már lelkesedéssel követte ezt az utat. Bár neve sem volt megemlítve, a „Passio“ volt az a film, melyben Lajos szerepét játszotta, s mely egyszerre híressé tette őt. Most már jöttek a nagy szerepek „Arabiai Éjszakák“, „Variété“, „Nagy Péter“, „Az Utolsó Kacaj“, azok, a darabok, amelyek a világhírt számára meghozták s amelyek megnyitották számára az utat Amerikába. Szerződést kapott a „Mammut“ amerikai filmgyártól, a Paramounttól és most kezdődött meg igazán csak a sikereknek a sorozata: az „Elsodort Ember“, az „Utolsó Parancs“, „Bűnök Utcája“, „Oroszország“, az „Apák Büne“, megannyi szédületes siker. Az amerikaiak most már hidegen félretesznek minden előítéletet és ujjongva ünneplik Janningsot. Jannings pedig ma nem csak Európa, hanem Amerika legnép-

Intim Étterem és Büfé

POLONYI SÁNDOR, Fő-tér 9.

Elsőrendű konyha, legnagyobb választék italokban. Színház után meleg vacsora

szerübb színésze, mit pénzbeli ellenértékben kifejez az a tény, hogy most heti fizetése ötszámjegyes számból áll, négy autója, csodaszép kastélya, s birtoka van Hollywoodban.

Személyi adatai: 1 méter 83 cm. magas, 90 kg. nehéz, kék szeme, barna haja van, nős és egy gyermek apja. Családján kívül fő kedvence Lóra nevű papagálya, melyet még Amerikába is maga után hozatott.

Rövid hírek. Milyen reklámmal dolgozik egy nagy amerikai filmvállalat? A Paramount fimgyár rádióleadóállomást építettett hollywoodi telepén. Napi programban a leghíresebb világstárok beszélnek rádión keresztül híveikhez. Majd pedig a világ legkiválóbb jazz-bandje szolgálat tanczenét este hét és nyolc óra között. A rádiózás imígyen kezdődik: Hallo, Hallo, itt a Paramount, kellemes szórakozást Uraim és Hölgyeim. — **Stúdió hírek.** Evelyn Brent azon alkalmából, hogy szerződését meghosszabbították, ismét férjhez

ment. — Charles Rogers és Nancy Caroll abban a megtiszteltetésben részesültek, hogy ők voltak az elsők, akiket rádión keresztül meginterjúvtak. — Maurice Chevalier ünnepélyesen kijelentette, hogy már elfelejtette Párizst, ugyanezt mondja Dita Parlo is Berlinről. — Clara Bow hódoló levelezőinek száma mult hónapban 40.000 fölé emelkedett. Boldog Hollywood.

George Bancroft

George Bancroft világhírű filmnagyság. Az a kivételes fogadtatás, amiben az „Unterwelt“-et világszerte fogadták, az az általános tetszés, amit ez a kitünő Paramount-szenzáció szerzett magának és a filmvállalatnak, George Bancroft nagy alakítóképességének és filmkvalitásainak köszönhető elsősorban. George Bancroft erőteljes, izmos figurájának, nagyszerű mozdulatainak, testi könnyedségének és ruganyosságának. A sportkultura művésze ő, érdekes, változatos skálájú művész.

Karácsonyi albumok, operák vagy bármely kották legolcsóbban kaphatók **Király János** zeneműkereskedésében. — 10 százalék karácsonyi kedvezmény!

Mölgyeim, Uraim, ne törjék a fejüket!

Legszébb, legjobb, legolcsóbb karácsonyi ajándékot Dr. SAMUEL, cluji férfidivatruházában. Reggeli Ferdinand 3. szám alatt szerezhetnek be.

Evelyn Brent

Evelyn Brent nevét, a Paramount slágerek sikerei vitték szárnyakon szét a világ minden részébe. Főleg ez a két film: Feder-Else és az „Unterwelt“. Evelyn Brent a titokzatosság művésznője. Különös, érdekes egyéniség, akitől árad a sejtelmesség és a misztikum. Mintha valami mély titok, a művészet drága titka volna áttetsző fátyolt egyénisége elé. És éppen ez a vonása az, ami általánosan felkeltette az érdeklődést személye iránt, előbb csak művészkörökben és a filmvilág zárt birodalmában, aztán mind szélesebb rétegek között. Ma már ismert nevű star, felkoppott, nagyjövedelmű filmcsillag, százezrek kedvence.

Husz segédrendező egy filmszcenáriumnál

Ritka eset, hogy egy filmszcenáriumnál husz rendező segítségét kelljen igénybe venni. És most az új George Bancroft filmnél, amit a Paramount készített, címe The Wolf of the Waal Street, mégis ez történt. A stúdióban ez alkalomra fel kellett építeni az óriási newyorki tőzsde épületét. A főrendező, Rowe lord V. Lee pedig 20 segédrendező munkáját kényszerült a magáé mellett igénybe venni. A rendezői instrukciók közvetítésére pedig külön telefonrendszert kellett alkalmazni. A film főszereplői: Olga Baclanova, Nancy Carrole, Paul Lukas (Lukács Pál, a Vígsház volt ismertnevű színművésze) és Lore Chöndler. A film kéziratát Doris Anderson írta.

Filmrendezők múltja

Talán nem érdektelen dolog elmondani, hogy az ismertnevű filmrendezők múltja mit mutat. Ime egy-két adat. Lubitsch Ernő divatárkereskedőtanuló volt, aztán színész, mielőtt filmrendező és világnagyság lett. Nevét főleg egy Janningsfilm (Oroszország) tette híressé. William Wellmann a „Wings“ mestere, a háború alatt repülő volt. Malcolm St. Clair „A szökek előnyben“ scenarozója hivatásos rajzoló. Clarence Badger, a Clara Bow filmjeinek rendezője, vésnök. Victor Fleming, kinek nevét az „Elsodort ember“ dobta be főleg a köztudatba, autózvezető, szaporán sofför. Richard Wallace halottkém. Frank Straner építész.

A kolozsvári Magyar Színház heti műsora és közleményei

Szombat d. u. fél 4 óraker: Kis Iord. Gyermekelőadás Kun Magdával, Ihász Aladárral. Nagyon olcsó mozihelyárakkal.

Szombat este fél kilenc óraker: Eltörött a hegedüm. C. bérl.

Vasárnap d. u. fél 3 óraker: Piros bugyelláris Szentgyörgyi I. fellépésével. Nagyon olcsó mozihelyárakkal.

Vasárnap d. u. 6 óraker: Muzsikus Ferkó. Operett repriz új szereposztással, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este 9 óraker: Eltörött a hegedüm. Bérletszünet.

Hétfőn d. u. fél 4 óraker: Janési és Juliska. Bakficsosnyek. Mozielőadás a gyermekek részére.

Kedd d. u. fél 3 óraker: Csárdás királynő.

Kedd d. u. 6 óraker: Tisztelem a régi szeretőmet.

Kedd este 9 óraker: Régi nyár.

Szerda d. u. fél 3 óraker: Éva grófnő.

Szerda d. u. 6 óraker: Aranyhattyu.

Szerda este 9 óraker: Eltörött a hegedüm.

Csütörtök este: Ezüstsirály. A. bérl. Péntek este: Eltörött a hegedüm. Bérletszünet.

Szombat d. u. 3 óraker: Koldus és királyfi. — Mozielőadás Rubinszky Tiborral.

Szombai d. u. fél 5 óraker: ugyanaz.

Szombat este fél 9 óraker: Az utolsó Verebely lány. Premier bérlet Kondor, Kun, Betegh, Kőszegi, Tómpa, Sólyom, Ihász, Leövey fellépésével.

A nagyváradi színház műsora:

Kedd d. u. 3 óraker: Cigány.

Kedd d. u. fél 6 óraker: Piros bugyelláris.

Kedd este 9 óraker: Obsitos.

Szerda d. u. 3 óraker: Játék a kastélyban.

Szerda d. u. fél 6 óraker: Szerelem vására.

Szerda este 9 óraker: Román előadás.

Csütörtök este: Mary Dougan bűnpöre.

Péntek este: Mary Dougan bűnpöre.

Szombat este: Mary Dougan bűnpöre.

A Román Opera műsora

Dec. 23. Vasárnap: Troubadur. John Sullivan hírneves tenorista vendégszereplésével.

Dec. 25. Kedd délután: Traviata.

Dec. 26. Szerda: Carmen. John Sullivan vendégszereplésével.

Dec. 27. Csütörtök délután: Lakmé.

Dec. 28. Péntek: Manon.

Dec. 30. Vasárnap délután: Eladott menyasszony.

Valaki valahol nagyon várja már az Ön arcképét

lepje meg vele karásonyra, vagy újévre a

„Fotofilm“

műteremben készült képpel. CLUJ, Str. Regina Maria 6—8. Telefon 3—26.

Előfizetési díjak: Negyedévre 130 lej, félévre 260 lej, egész évre 520 lej.

Cinema **C O R S O** Mozgó
A diktátor

Pénteken este a meglepetés erejével hatott Kolozsváron a Corsó-Mozgó legújabb premiérének, a „Diktátor“-nak bemutatója. A nagy hét dacára páratlan érdeklődés nyilvánul meg eziránt a minden egyes jelenetében páratlanul szép film iránt, amely frappáns feldolgozása Z. Wodwod hasonló című regényének. Kalifornia szabadságháborúja ad történeti hátteret az izgalmas és lebilineselő filmnek, amely azt kelti romantikában gazdag színekkel életre, hogy milyen élet-halál harcot vív egy ország a szabadságért, amikor az orosz és amerikai hatalmi politika egyszerre nyújtja ki a kezüket felé. Mary Astor és Gilbert Ronald a film főszereplői, akik jelenetről-jelenetre diadalra viszik a modern rendezés briliáns eszközeivel felépített „Diktátor“-t.

Szombaton 3, 5, 7, 9 órákor A diktátor.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor A diktátor.

Vasárnap délelőtt 11 órákor; Vigjáték matiné. Mélyen leszállított olcsó helyárrakkal. A legkedvesebb és legolecsóbb ünnepi szórakozás, amelyre mindenkinek módja van.

Hétfőn: Nincs előadás.

A szerelem lángja

(Bánky Vilma, Ronald Colman legújabb filmje.)

A karácsonyi hét szenzációja.

A sajtó a legnagyobb szimpathiával fogadta azt a kedvenc-versenyt, amelyet a Corso-mozgó vezetősége rendezett. Elsősorban a közönség óhaját teljesítette akkor a filmszínház, amikor megszavaztatta a mozilátogatókat, hogy melyik filmesillagot látják legszívesebben. Százzszámra ment a szavazatok összege a különböző kedvelt mozi-színésznők és színészek mellett, végül is azonban a Bánky Vilma—Ronald Colman pár nyerte el fölényesen a győzelem pálmáját. Ennek a szavazás által megnyilvánult őszinte kritikának eredménye, hogy a karácsonyi ünnepek alatt Bánky Vilma és Ronald Colman szenzációs és gyönyörű rendezésben és kiállításban feldolgozott filmjét láthatja a közönség.

Kedden 3, 5, 7, 9 órákor A szerelem lángja.

Szerdán 3, 5, 7, 9 órákor A szerelem lángja.

Szerdán délelőtt 11 órákor: Nagy matiné. Apává lenni nem nehéz. Pompás vigjáték. Főszereplők: Lilian Harvay, Harry Halm, Hans Junkermann.

Palace- cigányzene és jöbor mellett csak a
 kávéházban mulathat! I!
 Tulajdonos: Breiner Sándor
 Szentgyház-utca.

Cinema **SELECT** Mozdó

A fekete seyk

Távol a civilizációtól és műveltségtől, ami a vén Európára emlékeztet, éli szenvedésteljes életét az afrikai légíó. Minden pillanat csak új veszélyt jelenthet. A látszólag barátságos néptörzsek is gyűlölik a betolakodott idegent. Legritkább erre az igazi érzés, a megható szerelem, hiszen kemény harcot kell vívni a legolcsóbb és egyben a legdrágább kincsért: az emberi életért. Böven kijut itt a romantikából, hiszen kalandor életet kell élni mindenkinek, aki a környezethez alkalmazkodni akar. Ennek az eszeveszett hajszának ragyogó megszínésítése a „Fekete seyk”, amely az amerikai filmgyártás ideai szezonjának legnagyobb alkotása és idegfeszítő feldolgozása az afrikai légíó életének. A legszebb karácsonyi ajándék a Select-mozdótól, amiért

*Kedden 3, 5, 7, 9 órákor,
Szerdán 3, 5, 7, 9 órákor,
Csütörtökön 3, 5, 7, 9 órákor*

A fekete seyk-et mutatja be.

A legizlésebb művészi felvételeket.

Joanovics-utóda (B O R D Á N)

fényképész-műterem készíti.

Cinema **URÁNIA** Mozdó

A halál lovasai

Az ujonnan renovált Uránia-mozdónál alkalmasabb szórakozóhelyet ma alig lehet találni Kolozsváron. Minden előadást zsufoolt ház közönsége néz végig és ez a hálás érdeklődés nyújt módot a mozdó igazgatóságának, hogy a legjobb filmek bemutatásáról gondoskodhasson. A karácsonyi hét főszénációja a „Halál lovasai” című kalandordrámának bemutatása lesz, amely a Bolivia és [Paraguay közötti kérelhetetlen harcot eleveníti meg.

*Kedden 3, 5, 7, 9 órákor
Szerdán 3, 5, 7, 9 órákor*

A halál lovasai kerül színre az Urániában:

CLARA BOW

BETEGH BÉBI,
a kolozsvári Magyar Színház kitűnő szubrettje